



*Vodovaravnice  
in  
navpičnice*

---

*Jožef Pavlič*

Jožef Pavlič

VODORAVNICE  
IN  
NAVPIČNICE

*JOŽEF PAVLIČ*

VODORAVNICE  
IN  
NAVPIČNICE

Družina  
Ljubljana 2017

Jožef Pavlič  
VODORAVNICE IN NAVPIČNICE  
© Družina d. o. o., 2017  
Spremna beseda: Maks Ipavec  
Uredil: Tone Rode  
Oblikovanje naslovnice: Pavla Bonča  
Fotografija avtorja: Barbara Pavlič  
Prelom: Pavle Rot  
Jezikovni pregled: Ana Pavlek  
Korekturno branje: Lejla Krk  
Izdala in založila: Družina d. o. o.  
Za založbo: Tone Rode  
Tiskano v Sloveniji  
Prva izdaja  
Naklada: 400 izvodov  
Ljubljana 2017



Knjiga je izšla s finančno podporo občine Komenda.

Vse informacije o knjigah založbe Družina  
dobite na internetu: [www.druzina.si](http://www.druzina.si)

CIP - Kataložni zapis o publikaciji  
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-1

PAVLIČ, Jožef

Vodoravnice in navpičnice / Jožef Pavlič ; [spremna beseda Maks Ipavec].  
- 1. izd. - Ljubljana : Družina, 2017

ISBN 978-961-04-0452-1

292627456

# VODORAVNICE

## HIŠNA STENA

Vse je na steni sosedove hiše.  
Pogledam nanjo  
in vem, koliko je ura,  
ali sonce vzhaja ali zahaja,  
ali bo dež ali slana, rosa ali megla.  
Pogledam se vanjo  
in vidim, kje sem  
in kam moram iti,  
če hočem priti tja,  
kamor sem se namenil:  
danes k vodam,  
da sem umirim od bolečine,  
jutri v gozd po bršljan,  
da si okrasim hišo za rajanje v dvoje,  
pojutrišnjem po praprot za blažji sen.  
Vedno kaj najdem na njej,  
ključ sveta do narave in sebe v teh odbleskih,  
menjajočih se stalno na enem in istem platnu.

## SLEVSKEMU FRANCELJNU

Jeziki svetlobe se stegujejo v vas,  
Slevec je že dolgo v senci,  
Pšata klokoče vse bolj mirno iz okljuka v okljuk,  
veter se je unesel med kozolci in Slivarjevim  
toplarjem,  
Klemenov zvonik naznanja sveto tišino,  
ko bo ura odbila Mariji  
in se bo zadnja postava odmajala proti Slevcu,  
momljajoča v brado, žugajoča vaščanom:  
Vi ste ves dan na soncu, jaz pa toliko ur v senci.  
Zato hodim k vam, da se malo pogrejem,  
v oštariji pri Kancilju in ob vaših nogah,  
več mi ne privoščite.  
Zaprl bom dotok svetlobe do vas,  
Pšato preusmeril čez polje,  
Boga prosil, naj premolkne ura v zvoniku,  
vas preselil v Slevec pod hrib istega imena,  
da boste videli,  
kako je živeti v senci,  
in boste razumeli,  
kako lahak mi je vedno znova korak do vas  
in kako težak nazaj iz svetlobe v senco,  
v ukletost osame,  
kjer se pogovarjam le s Pšato  
in sivimi čapljami,  
krakajočimi od mlakuže do mlakuže,  
v maju regljajoče žabe,

da me že boli glava, samo če pomislim nanje,  
poloviti pa jih ne smem.  
Zato ga spijem kakšen kozarček preveč,  
da laže preženem spomin na rod,  
ki se je odločil tukaj živeti,  
si izbrati za druga to reko in ta njen okljuk,  
kjer nič ne raste in ne uspeva, kot bi moralo,  
zato pa tem bolj osat, srobot in nastilj.  
Prastrah, nemoč kaj spremeniti in ustaviti  
rojenih v senci,  
usojenih senci.



## SLOVENIJA 2017

To mesto  
in ta pokrajina.  
Oni zaselek  
in ona vas.  
Naša dežela.  
Toliko zlata in srebra,  
vendar tudi toliko kamenja,  
bodljikavega rastja,  
da si vedno znova ranim noge  
in dlani,  
ko stopam po njenih poteh,  
prijemam za njeno trnje,  
vendar ne neham hoditi na goro gora.  
Nanjo me žene čudni nagon,  
kri prednikov v meni,  
usoda dveh milijonov zaznamovanih  
vendar nikdar dovolj prebičanih,  
da bi spoznali,  
kaj je resnica,  
kaj laž,  
in že enkrat odgrnili prt z vrha te zaklete gore,  
naj bo pod njim roža mogota  
ali osat.

## DOZORELOST

Slep sem hodil naokrog.  
Slep zase in za druge  
in tisto, kar mi je najdražje,  
vsakodnevna pot do Slevca in nazaj,  
kjer vidim in spoznavam vse,  
vrhove gora in oblost hribov pod njimi,  
rodnost polj in mehko ženske polti,  
ko dozoriš zanjo,  
tihost brez in rezgetavost hrastov in bukev,  
ko se prebudijo v svatovsko jutro,  
le neveste od nikoder ni,  
ki bi dvignila krilo, zavriskala in zarajala,  
da bi se stresla zemlja, priklonilo žito in začudila  
polja:  
Ali je mar še kdo rodovitnejši od nas?  
Sluti, kaj je zorenje in kaj dajanje,  
podaritev in oploditev na peruti zemlje za sinji oltar  
neba,  
kjer bo dozorelo vse to,  
izgorelo za nebo.